

«Olimpiada gronda schanza per chantun e pajais»

Partidas burgaisas sustegnan candidatura per gieus olimpics

■ (anr/fa) La maioritad dal cussegl grond è da l'avis che gieus olimpics fissan da grond avantatg per turissem ed economia chantunala. I saja però da procurar ch'ils gieus sajan ecologicamain durabels, han ditg er ils aderents. «Il Grischun ha cun sia candidatura per ils Gieus olimpics d'enviern 2022 l'intenziun da mussar ch'ins possia far in'olimpiada d'enviern er en ina natira intacta e betg mo en grondas citads», avevan scrit da primavaira ils parlamentariss federalis dal Grischun al parlament da sport da Swiss Olympic. Els han giavischà dals commembers da quest parlament da s'engaschar per la candidatura grischuna. Entant èn ins in pass pli enavant: Premess ch'il suveran grischun di ils 3 da mars 2013 gea als plans per in'olimpiada en il Grischun è il cussegl federal pront da sorprender la mesadad dals 30 milliuns francs custs per la candidatura. 15 milliuns duai sorprender Swiss Olympic, 5 milliuns San Murezzan sco Host City e 2 milliuns Tavau. Ier ha tractà il cussegl grond sch'el veglia far bun ils 8 milliuns francs ch'il Grischun avess da sorprender sco era da furmar reservas per l'import da 300 milliuns francs per la realisaziun dals Gieus olimpics dal 2022 en Grischun.

Jon Pult da la Partida socialdemocratica è in dals paucs deputads ch'è s'exprimi en num da sia partida cunter gieus olimpics 2022 en il Grischun.

KEYSTONE

Dubità la pussaivladad da far «gieus olimpics pitschens»

Il president da la cumissiun predeliberanta Roger Vetsch (pbd, Claustra) ha ditg che la candidatura per l'olimpiada 2022 saja ina schanza unica per il Grischun e per la Svizra «da preschentar al mund sia natira e la capacitad dal pajais da realisar gieus alvs che prendan resguard a la natira alpina». Da quel avis eran er ils auters commembers da la cumissiun che han prendì il pled, numnadamain Christian Hartmann (pld, Engiadin'Ota), Marcus Caduff (pcd, Morissen), Jann Hartmann e Rudolf Kunz (omadus pld, Cuira) e Rico Stiffler (pbd, Tavau). Il commember da la cumissiun Jon Pult

(ps, Cuira) dentant ha dubità ch'i saja uschè simpel d'organisar «fgieus olimpics pitschens ed alvs». El ha numnà plirs arguments pertge ch'el na sustegna betg la candidatura: «L'olimpiada 2022 en Grischun rinforzass mo il turissem d'enviern e betg era quel da la stad», ha'l ditg. Quai vala era per las duas destinaziuns San Murezzan e Tavau, quellas nun han a ses avis pli bagegn da vegnir rinforzadas. «L'olimpiada na stgaffescha betg purschidas che sa repetan e promovon uschia il sector dals giasts regulars», ha'l cuntinuà, «enpli crescha l'olimpiada surcapacitads tar ils letgs, quai ch'è da grond

dischavantatg per l'hotellaria.» In'ulteriura consequenza dals gieus olimpics en Grischun fiss tenor el «ch'ils pretschs per il terrain u per chasas ed abitaziuns daventassan a Tavau ed a San Murezzan anc pli chars, per ils indigens anc pli difficil da pajar che uss.»

Lunga debatta d'entrada

A chaschun da la debatta d'entrada han las deputadas ed ils deputads da las partidas burgaisas manegià che «l'Olimpiada 2022 en Grischun fiss ina fortuna per tut il chantun». Els han punctuà ch'ils effects positivs dals Gieus olimpics fissan da lunga durada e ch'els dessian impuls a l'economia grischuna che pateschia per il mument plitost. «Hajan nus il curaschi da demussar spiert da piunier, sco che noss antenats han gi cun construir p. ex. la Viafier retica ed auter», han ditg plirs dals d'els.

Mo Sacha Müller (ps, Tavau) ha avertì che la candidatura pudess esser privlusa surtut per Tavau, «causa las consequenzas finanzialas che nun èn anc enconuscentas per la vischnanca, ma era per il chantun.» E Jürg Kappeler (pvl, Cuira) ha crititgà ch'i manchia da vart da la regenza «ina decleranza concreta co ch'ins veglia cuntanscher ch'ils gieus olimpics sajan ecologicamain durabels». Tar la fin da redacziun n'era la debatta d'entrada anc betg terminada.

Olimpiada 1948 a San Murezzan cun 24 000 francs deficit

Il Grischun cun San Murezzan sco lieu d'execuziun èn stads ils giasts per ils gieus olimpics d'enviern ils onns 1928 e 1948. Analisis detagliadas davart ils effects positivs a lunga vista da l'olimpiada 1928 nun existan. Il num San Murezzan è daventà pli enconuscent. Els trais envierns avant/durant/suenter l'olimpiada è creschì il dumber da giasts, suenter s'ha'l den-

tant puspè diminui. Els custs per l'olimpiada 1948 han importà 1,1 milliuns francs. La vischnanca San Murezzan ha pajà stgars 76 000 francs, la Banca chantunala ed il chantun Grischun 100 000 francs e la confederaziun 133 000 francs. Ella ha era surprindì il deficit da var 24 000 francs. Grazia als gieus olimpics 1948 hai dà in grond svilup turistic a San

Murezzan. Il lieu è daventà enconuscent sin tut il mund. Els onns suenter nun ha la Svizra mai pli gi success cun sias candidaturas per gieus olimpics da stad e d'enviern. La candidatura cun il pli grond success è stada dal 2006 quella da Sion per gieus olimpics d'enviern, la quala ha pers cunter la candidatura da Turin en Italia.